

315 289
Полтавська
Козельщинський р-н
п\в Трудовик
Пінчук Євгенія Павлівна

С.1

Голод. (пережите мною)

Так, голод я знаю не з розповідей, не з книжок, не з кінофільмів. Зараз мені 70 р. але в моїй пам'яті часто постає той 1933 рік бо сама його пережила, і в моїй пам'яті цей страшний 33-й запам'ятався на все життя. Жили ми дружною великою сім'єю 9 осіб. Трудилися і старе і мале, то мали і хліб і до хліба. І ось прийшов 1933 рік. Не можна сказати, що це був неурожайний рік. Ні. Уродив і хліб і картопля. Та ось наклали на наше господарство план хлібоздачі такий, що його не можна було виконати. Наклали один-два-три рази, аж поки весь хліб забрали. Потім стали викликати батька в сільраду і загрозували: якщо не здаватимеш хліба, то посадимо у тюрму і засудимо. На ті погрози батько нічим не міг відповісти, бо хліба вже в коморі не було. Батько не вірив, що при радянській владі, за яку він воював, можуть наказувати невинну людину. Він чесно відповідав, що хліба немає, що ми живемо однією картоплею.

Батькові не вірили. І ось появились в селі «буксири». Так звали тих людей, які ходили по хатах із залізними списами, якими штрикали і в землю і в сіно та солому, шукаючи хліба. Буксири ті склалися із наших же селянських людей. І аж не вірилося, що ці люди можуть таке творити. Вони крім того, що шукали хліб, могли брати собі, що потрапить їм під руку. Так один з буксирів в нас забрав сапожний інструмент, яким мої брати шили людям чоботи. Буксири приходили в нашу хату не один раз. Вони вели себе так, щоб їх боялися. Ото вже побачать, що ходять по хатах, то передають: «Буксири!..» Дорослі може не так боялися тих «буксирів», а ми, діти, при слові «буксири» - тремтіли. І от одного разу (дядько дав нам трохи борошна), мама іспекла коржів. Хтось крикнув: «буксири!» а мій братик Гриша (йому було 6 років) схватив 2 коржі, замотав у тряпку і сів на печі в куточку, поклавши під

себе ті коржі. У його поняття входило, що коржі – теж – хліб. Один з буксирів поліз на піч і нахально витяг

С.2

з-під братика ті коржі і шпурнув у помийницю. «Буксири» пішли з хати, а братик (як сьогодні бачу) зліз з печі і дивився такими страшними очима, а на обличчі у нього виступили то білі, то червоні п'ятна. І такий у нього нервовий стрес вийшов, таке збудження, що вночі братик захворів і все кричав: «Не беріть...не треба...» І через 2 дні братика нестало...

Отак Сталін загонив у колгосп людей, а багато на той світ загнав 3 голоду помер і мій татусь. Який же страшний був голод. Він забрав у нашому селі половину людей та і в сусідніх селах не менше. Як мій батько помер, то в ту яму, що його клали, поклали ще одного хлопця, бо у них у сім'ї всі були пухлі, що не змогли і яму викопати. Їли ми і «маторженики» з кукурудзяних качанів і з лободи і щавлю. Я б теж, мабуть, померла б з голоду, якби не пішла жити до сестри, в якій була дійна корова. Ото тільки дійвом і вижили. Нарву було на луках щавлю, напечемо з нього «маторжеників» та з молоком і ім. Та сир і та ряжанку з молока робили.

І там у сестри ходили «буксири» та не такі жорстокі були, як у нас. А люди і там мерли з голоду. Як зараз бачу 17 молодих хлопців поклали в одну яму, бо нікому було копати ям для кожного. У нас із сестрою не раз крали корову, та спасибі добрим людям, що допомогли знайти. А найстрашніше було те, що люди їли людей. Як зараз пам'ятаю, що одна мати зарізала 2 своїх дітей, іще не встигла їх поїсти, як міліція прийшла до неї в хату то вийняла з печі засушені дитячі тільця, а голівки, знайшли за гардеробом в тряпках. Ой, який це був страх! Який страшний той голод...1933 рік. Скільки невинних померло з голоду. А скільки невинних розстріляно! .. в 1937-38 роках. Це все робить культ особи Сталіна. Будь він проклятий навіки. Не місце йому, його прахові в Москві! Його проклинають усі люди, які пережили голод.

Є.Пінчук